

KATHERINE PANCOL

ELLES

3

Empúries

narrativa

Katherine Pancol

Elles

Traducció d'Oriol Sánchez i Núria Parés

Editorial Empúries

Barcelona

Títol original: *Muchachas*
© Éditions Albin Michel, 2014

Primera edició: novembre del 2014

© de la traducció: Oriol Sánchez i Vaqué i Núria Parés Sellarès, 2014

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Impressió: Reinbook
DIPÒSIT LEGAL: B. 21.378-2014
ISBN: 978-84-9787-973-6

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

Al volant de la Kangoo vermella, mira com desfilen els turons, els ponts, els pobles de la Borgonya. Reconeix una granja, un estany, una tanca blanca que espetega amb el vent. Una gata ratllada arraulida en una columna dels magatzems Moret.

Podria conduir a ulls clucs. Es coneix la ruta de memòria. Viatja a Lió regularment. Va demanar a en Georges que li deixés el cotxe. I a la Julie, uns dies de vacances. No va donar explicacions.

—Descompta aquests dies de les meves vacances.

La Julie va respondre no t'hi amoïnis. En Georges li va donar les claus. És com si sabessin que ella tenia un compte pendent. Mira com desfila el paisatge i es pregunta què en farà, d'en Lucien Plissonnier.

Deu existir una senyora Plissonnier, vídua d'en Lucien. Encara és viva? Va saber que el seu marit l'enganyava?

Si l'Adrian m'enganyés...

No vol ni pensar-hi.

No sap on viu ell, de què viu, ni tan sols si treballa. Ell li porta lligalls de bitllets que li deixa a la sabonera de sota la pica del lavabo. No és mai la mateixa quantitat. Afirma que val més que ella no sàpiga d'on vénen. Afegeix que un dia viuran junts. La Léonie també pensava que un dia viurien junts, en Lucien i ella.

La Stella s'atura en un estop. És la nova dèria del departament. Plantar estops pertot arreu. La gent no els respecta i els passa alegrement, fet que provoca accidents. I morts.

Deixa passar una moto i arrenca. És estrany entrar en una família en què no coneixes ningú. S'examina pel retrovisor. Els flocs rossos se li aixequen, hirsuts. Semblen plomes de sioux. Una guerrera caiguda del cel. L'Adrian diu que s'assembla a aquella actriu, la Tilda Swinton. Li'n va ensenyar una foto en un diari. La Joséphine no s'assembla a la Tilda Swinton. Té un encant subtil, tendre, refinat, que embolcalla com la buata. Està casada? No duu cap anell.

La Stella toca el clàxon perquè el tractor de davant s'arrambi i la deixi passar. Té pressa, l'espera en Tom. D'ençà de la mort del Toutmiel, s'enfurisma per no res, es passa hores sol al bosc, menja sense parlar i se'n va a dormir amb la seva harmònica.

La Nadine, la directora de l'escola, assegura que torna a barallar-se.

—Sempre està rabiós, el teu fill, Stella, saps per què?

—Algú li va matar el gos.

—L'hauries de dur a un psicòleg.

—Com si hagués d'obrir boca davant d'un psicòleg! No el coneixes prou.

En Tom és com ella. No diu res. Resol els assumptes pendents tot sol.

—Has d'anar-te'n tan sovint? —li va preguntar la Suzon—. Em pregunto què estàs tramant! És que se'm glaça la sang, després del que li va passar al Toutmiel, contínuament tinc por que et passi alguna cosa.

—No, Nannie. Allà on vaig no corro cap perill.

—Però, què fas exactament?

—Observació.

—És una ocupació, això?

La Stella és com un animal, vol observar la Joséphine abans d'abordar-la. Ha après a desxifrar les persones. A llegir-los els gestos, les mirades, igual que llegeix els llavis. Detecta en el tremolor d'una veu la vindicta satisfeta, la covardia, la mentida. Endevina un cop baix que es prepara, una probable traïció.

Hores de carretera d'anada, hores de carretera de tornada per decidir si confiarà o no en la Joséphine Cortès.

La Léonie també vol saber. Saber què? No ho sap ben bé.

—Que estrany —diu—, és com si trobés finalment el meu lloc, com si em convertís en legítima. Tots

aquests anys sense saber... m'han fet tornar boja. M'acabava preguntant si jo no havia convidat en Lucien i si, finalment, tu no eres la filla d'en Ray.

—Però si és estèril, mare! No te'n recordes? Colló sec!

—Jo no sabia res del cert. Perdia la memòria de mi mateixa.

—Els cops et deixaven amnèsica.

—Finalment ho sabré...

—No t'embalis, mare, potser són unes rates, aquella gent.

—Que potser sembla una rata, la Joséphine Plissonnier?

—No. I diria que els estudiants se l'estimen molt.

—Ho veus? —replica la Léonie, orgullosa d'haver-se anotat un punt.

Demana detalls, és alta, és prima, és maca? Porta ulleres? Com vesteix? Aixeca la veu quan parla? Deu ser intel·ligent si té aquesta feina! En Lucien deia que no podia anar-se'n per ella, que s'havia de quedar per protegir-la. Devia haver passat alguna cosa greu.

La Stella té ganes de cridar i a mi, em vas protegir?, però senzillament diu:

—No t'ho va explicar mai?

—No, semblava aclaparat.

La Léonie deixa anar un sospir i murmura:

—Tens una germana, Stella. No et sembla meravellós?

No necessito cap germana!, remuga la Stella aturant-se en un estop. No necessito ningú.

Vista des del fons de l'aula, la Joséphine Cortès té un aspecte tendre, modest. No alça mai la veu. Pel que sembla té un gos molt lleig que es diu Du Guesclin.

Avui li ha deixat una noteta al parabrisa. Potser li hauria d'haver escrit una altra cosa? Hauria d'haver sigut més clara? Em dic Stella, sóc la seva germanastra, el seu pare era l'amant de la meva mare, bé... no durant gaire temps, però prou perquè naixés jo. M'agradaria saber... quina mena d'home era? Que en té una foto? De què es va morir un 13 de juliol? No era gran. Uns quaranta anys? Quinze dies abans, quan s'havia acomiadat de la Léonie, estava bé de salut. Li sembla que és normal?

A força de pensar-hi, li ha vingut aquesta idea: no és normal morir als quaranta anys. I si hagués sigut obra d'en Ray? És absurd, ho sap, però tot és possible. N'hi hauria hagut prou que en Turquet, en Gerson i en Lancenny decidissin venjar l'honor del seu cap. És la mena de paraules virils que fan servir entre ells, amb la mà al pit i el colze sobre la barra. «Venjar l'honor», «pelar-lo», «passar comptes amb aquell cabró». Buiden la gerra de cervesa i se'n van a la guerra.

Se'ls coneix de memòria.

El passat, es diu en veure la teulada punxeguda de la granja dels Peupliers, el passat... Creiem que és dar-

rere nostre i ve a barrar-nos el pas. Reclama comptes pendents, formula preguntes. Fa de justicier. El passat no oblida mai. Sempre torna. Amb un deute per saldar. No li agraden les històries inacabades.

La Violette, per exemple. Com és que torna a Saint-Chaland? Quan van morir els seus pares, fa tres mesos, amb prou feines va tenir temps de passar els asperges per la tomba abans de saltar a un taxi que s'esperava amb el motor engegat. Feia goig, vestida amb un abric de temporada de vichy rosa i blanc. L'esperava un rodatge, no tinc temps, no tinc temps. La gent estava escandalitzada, què és aquesta pretensiosa que desapareix després de l'últim cop de pala?

La Violette. D'ençà que va tornar, la Stella ha dedicat força temps a estudiar-la. Quan era petita, la Violette la feia callar amb la seva seguretat, la seva valentia, els seus pits petits que eren un reclam per als nois del barri. Era evident que tindria èxit. Només calia que fes espetegar els dits per aparèixer al lloc destacat d'un cartell.

La Stella pren cafès amb la Violette, fa anar els ulls, el nas, les orelles. Té tots els sentits alerta.

La Violette diu ben poca cosa. Ha entès que s'havia de mantenir evasiva. Com menys coses sàpiga la gent,

més prestigi podrà guanyar en aquest poble on el més petit murmuri esdevé rumor. Per què ha tornat a Saint-Chaland? Té la intenció de continuar la seva carrera d'actriu? Com és que no hem vist cap de les seves pel·lícules aquí? Ha guanyat prou diners per viure sense treballar? No la reclamen a París? Deu conèixer les estrelles del cinema? Véronique Genest, Alain Delon, Victor Lanoux, Mimi Mathy, Sophie Marceau? Com són? Que tens el seu mòbil?

La Violette exhibeix un petit somriure enigmàtic que insinua que no pot respondre, que és massa llarg d'explicar, que el seu retorn a Saint-Chaland és provisional. Ha de fer unes gestions relatives als seus pares, que van morir a la carretera D81 en topat contra un camió que s'havia saltat un estop. Eren tan bona gent! Ella abaixa el cap ofegant un plor, fet que posa fi a les preguntes i castiga la curiositat desmesurada.

Funciona a meravella. La planyen, la miren amb consideració, li descobreixen un cor, es penedeixen d'haver dubtat d'ella. «No només és maca físicament, també té una bellesa interior», afirma la fornera comptant el canvi. «És pura com la llet!».

La Violette és una dona molt guapa, és cert. Alta, esvelta, amb una espessa cabellera rossa, uns ulls de color avellana i aquells aires que s'adquireixen a les grans ciutats a còpia de fullejar les revistes i d'espiar

les noies guapes a les terrasses dels cafès. T'hi has d'apropar per descobrir-li les primeres arrugues a les cues dels ulls i una lleugera relaxació al voltant de la boca, que dibuixa una ganyota decebuda. La ganyota d'una persona que ha esperat molt, ha anhelat molt i ha sigut enganyada, fins i tot maltractada. Només l'ull entrenat de la Stella ha desxifrat aquest desencís.

Per més que la Violette es faci la interessant, empri paraules grandiloqüents, mogui noms, xifres, propostes admirables, la Stella comprèn que mou sobretot aire. Un autèntic ventilador. «Tinc un bon contracte en perspectiva», «el meu agent l'està estudiant», «una producció internacional». La Stella assenteix. Només li interessa una cosa. Vol saber si és veritat el que expliquen: que la Violette i en Ray estan junts. O és només xerrameca. Si el paio n'està realment d'ella, o si només s'ho passa bé. Ho canviaria tot si estigués encaterinat! El sentiment debilita l'home. En fa una presa fàcil. Si en Ray està enamorat, la Stella podrà treure els seus claus de tapisser i reblar-lo en un taüt.

Vol saber també de quin costat està la Violette. Perquè, al capdavant, si amb trenta-cinc anys encara no ha aconseguit impressionar la gran pantalla, per què no es podria plantejar d'ajuntar-se amb en Ray? Ell té vint-i-cinc anys més que ella, però això no ha molestat mai a ningú. Té influència, coneix gent important, és amic del prefecte, del sotsprefecte, de l'alcalde i dels tinents d'alcalde, dels policies i de totes les

altes esferes del departament. Té diners, tot i que encara viu al carrer dels Éperviers. Ho fa per comoditat. Perquè la seva mare es nega a traslladar-se. Perquè no paga lloguer i és molt garrepa. Residència oficial del cos, tot i que ja no treballa! Una estafa més! Sembla que viu bé: cotxe gran, bons restaurants, objectes inútils, mòbils, Rolex i tauletes. Eixerit i ben vestit. No s'embruta mai les mans. Les feines brutes recauen sobre els seus homes de confiança, en Gerson, en Turquet i en Lancenny. El seu quarter general es troba a la rebotiga del cafè Lancenny. Hi recull els suborns, les comissions, els sobres, tot el que li aporten les seves maquinacions. Unta a tothom i tothom l'unta. És un sistema de remuneració mútua. Tot això deu seduir la Violette.

I, a més, a la Stella li costa admetre-ho, però en Ray continua sent un home ben plantat. Es manté amb l'esquena ben dreta, exhibeix un ventre pla, un bronzejat permanent, un somriure lluminós, un posat arrogant d'amo que continua fent estremir les dones.

La Stella llegeix tot això als ulls de la Violette. Però també hi llegeix la vacil·lació.

No hi ha res de definitiu.

La Violette parla dels seus projectes, li surt de dir Nova York, Los Angeles, París, se sorprèn ella mateixa, ho troba excitant i ho torna a repetir.

I ho repeteix una altra vegada.

Com més ho diu, més s'ho creu. Repassa el contracte, disposada a parlar-ne amb el seu agent. Demà agafa un avió cap a Los Angeles, busca un modista perquè la vesteixi, una perruquera perquè l'acompanyi. És meravellós existir. Ser finalment una estrella. Contempla el món des de ben amunt. Considera les persones que l'envolten com a assistents que han d'escortar-la, seguir-li el corrent, valorar-la. Comença les frases amb un t'ho explico... mirant l'interlocutor com si fos ximplet. Ella és el centre del món, l'actriu principal d'un guió que va escrivint sobre la marxa. Qui la desemmascararà a Saint-Chaland?

No fa res durant el dia.

Dorm fins al migdia, es depila amb cera freda, amb cera calenta, es lima les ungles, se'n pinta una de taronja, l'altra de vermell, la tercera de blau marí, mira la tele, tuiteja amb un nom fals, deixa anar maldats, prova un xampú, es posa una màscara per a pells sensibles, llegeix el seu horòscop, truca a la seva vident, dóna una ullada a *Voici, Closer, Public*, es mira el mòbil, que no sona.

Encén la trentena cigarreta. Demà deixarà de fumar tant sí com no.

La Stella segueix el punteig en la mirada de vegades esquerpa, de vegades ferida de la Violette. És com un

gat a l'aguait del ratolí. Arraulida en un silenci amable, espera. No sap què, però es diu que un dia la Violette amollarà una informació.

I aquell dia en Ray Valenti estarà a la seva mercè.

La Violette s'ha acabat creient les seves pròpies mentides.

Mira el telèfon. Truca a l'agent, que li respon «estic amb una trucada, Violette, parlem d'aquí a dos minuts». Penja, excitada, a punt de plorar. Ell no l'ha oblidat, diu que li trucarà! Deu tenir un projecte per a ella! El que sigui, mentre pugui participar en un rodatge. Quines coses, estava a punt de desesperar-se! Com és que té tan poca confiança en ella mateixa?

Decideix no menjar res més, es depila les celles, es torna a pintar les ungles, el taronja és vulgar! Dubta de si anar a dutxar-se, però ho deixa estar. I si sonés el telèfon i no el sentís?

A les vuit, quan en Ray la ve a buscar per anar a sopar, se la troba asseguda com els indis al costat del telèfon.

—Que fas ioga? —li pregunta somrient, entendrit de veure-la tan maca.

—Sí, exacte —respon ella fulminant-lo amb la mirada.

—Estàs a punt? Hem quedat amb el prefecte.

—Avui no —diu ella.